

KARTA KURSU

Nazwa	BIOETYKA
Nazwa w j. ang.	Bioethics

Koordynator	dr Antoni Płoszczyniec	Zespół dydaktyczny
		dr Antoni Płoszczyniec
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia):

Celem kursu jest zaznajomienie studentów z wybranymi głównymi problemami bioetyki jako dyscypliny wiedzy zajmującej się normowaniem kwestii dotyczących początku, trwania i końca życia, ze szczególnym uwzględnieniem tych zagadnień, które stanowią wyzwania przyszłości Kurs służy pogłębionemu wglądowi w zagadnienia bioetyczne, a środkiem ku temu jest analiza metaetyczna bioetyki, perspektywa metaprobleowa (np. zagadnienie kryterium zakresu zbioru podmiotów moralnych) oraz refleksja nad bardziej złożonymi zagadnieniami, zwłaszcza tych, które dotyczą mniej lub bardziej hipotetycznych wyzwań związanych z przyszłością człowieka i cywilizacji (np. klonowanie, transhumanizm).

Warunki wstępne:

Wiedza	Licencjat
Umiejętności	-
Kursy	Odbycie kursu poświęconego etyce

Efekty uczenia się:

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	Student:	
	W_01 W rozszerzonym zakresie zna miejsce i znaczenie bioetyki w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną, kierunki ich rozwoju. Rozumie znaczenie bioetyki w kształtowaniu kultury i złożone zależności pomiędzy nimi.	K_W01
	W_02 Posiada wiedzę dotyczącą metod interpretacji tekstów źródłowych z zakresu bioetyki, zna w sposób pogłębiony sposoby argumentacji, rozumowania i wnioskowania w bioetyce.	K_W03
	W_03 Ma poszerzoną wiedzę dotyczącą norm i wartości, które stanowią przedmiot lub źródło kontrowersji bioetycznych. Zna korelacje między aprobowanymi wartościami a realizującymi je normami.	K_W05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	Student:	
	U_01 Potrafi formułować i analizować problemy badawcze i zawodowe oraz formułuje rzetelne argumenty w zakresie konfliktów moralnych o charakterze bioetycznym.	K_U01
	U_02 W sposób krytyczny i twórczy stosuje pogłębioną analizę tekstów bioetycznych.	K_U02
	U_03 Odwołuje się do historycznego kontekstu znanych mu problemów bioetycznych.	K_U04

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	Student:	
	K_01 Dbą o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań w zakresie bioetyki oraz ich uzasadnienie. Monitoruje i kieruje własną pracą w zakresie posiadanej wiedzy i umiejętności dotyczących kursu z bioetyki. Krytycznie ocenia odbierane treści.	K_K01
	K_02 Ponosi odpowiedzialność za siebie i innych ludzi. Przewiduje konsekwencje przyjęcia określonych rozwiązań z zakresu bioetyki.	K_K03

studia **stacjonarne**

Organizacja							
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach					
		A	K	L	S	P	E
Liczba godzin	15	15					

studia **niestacjonarne**

Organizacja							
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach					
		A	K	L	S	P	E
Liczba godzin	10	10					

Opis metod prowadzenia zajęć - studia **stacjonarne**:

Wykład prezentujący z elementami konwersacyjnymi
Prezentacja multimedialna
Analiza problemowa
Analiza językowa i pojęciowa
Eksperymenty myślowe
Analiza i interpretacja tekstów

Opis metod prowadzenia zajęć - studia **niestacjonarne**:

Wykład prezentujący z elementami konwersacyjnymi
Prezentacja multimedialna
Analiza problemowa
Analiza językowa i pojęciowa
Eksperymenty myślowe
Analiza i interpretacja tekstów

Formy sprawdzania efektów uczenia się - studia **stacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X				X	X
W02								X				X	X
W03								X				X	X
U01								X				X	X
U02								X				X	X
U03								X				X	X
K01								X				X	X
K02								X				X	X

Formy sprawdzania efektów uczenia się - studia **niestacjonarne**:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X				X	X
W02								X				X	X
W03								X				X	X
U01								X				X	X
U02								X				X	X
U03								X				X	X
K01								X				X	X

Kryteria oceny	Ćwiczenia kończą się zaliczeniem bez oceny, natomiast wykład – egzaminem. Zaliczenie ćwiczeń następuje na podstawie: 1) przytomnej obecności na zajęciach; 2) merytorycznej aktywności; 3) końcowej pracy zaliczeniowej (eseju). Dopuszczalne są 3 nieobecności na studiach stacjonarnych. Każdą nieobecność ponad dopuszczalny limit należy odpracować w porozumieniu z prowadzącym zajęcia. Więcej niż 50% nieobecności na ćwiczeniach skutkuje wykreśleniem z listy słuchaczy i brakiem zaliczenia kursu. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. Merytoryczna aktywność na ćwiczeniach jest uwzględniana przy wystawianiu zaliczenia, o ile pozostałe warunki zaliczenia zostały spełnione. W szczególności oznacza to, że dzięki aktywności nie można podnieść oceny z oceny niedostatecznej na dostateczną, ani nie można odrobić przez aktywność na zajęciach zaległej nieobecności. W zależności od aktywności, słuchacz ćwiczeń może: 1) być zwolniony z obowiązku pisania końcowej pracy zaliczeniowej na zaliczenie ćwiczeń; 2) j.w., ale ocena końcowa zostaje podniesiona o pół stopnia; 3) j.w., ale ocena końcowa zostaje podniesiona o stopień; 4) j.w., ale słuchacz jest zwolniony z zaliczenia wykładu i otrzymuje ocenę bardzo dobrą za wykład. Na zaliczenie ćwiczeń należy dokonać merytorycznego, analitycznego i krytycznego opracowania jednej z lektur do ćwiczeń. Nie będą przyjmowane prace czysto odtwórcze, zawierające kryptocytaty lub nierzetelnie napisane. Lekturę do opracowania student wybiera sobie sam. Wymagania formalne tekstów na zaliczenie ćwiczeń i wykładów: minimum 3 PEŁNE (a więc nie 2,5 strony, etc.) strony tekstu (z aparatem krytycznym łącznie), interlinia 1,5, czcionka Times New Roman, marginesy ze wszystkich stron 2,5. Pliki z esejami należy wysyłać prowadzącemu na jego pracowniczy adres mailowy. Będą przyjmowane WYŁĄCZNIE prace w formacie .odt, .doc lub .docx. Egzamin będzie miał postać ustną. Słuchacze kursu będą w umówionym terminie przychodzili parami na egzamin i każda osoba będzie zapytywana z dwóch różnych zagadnień. Punkt odniesienia ocen stanowią trzy jakościowo określone typy: A) student rozumie zadane mu pytania i naprowadzony przez wykładowcę potrafi udzielić zadowalającej odpowiedzi (ocena dostateczna) B) student dobrze rozumie zadane mu pytanie i potrafi samodzielnie odpowiedzieć na nie, choć odpowiedź nie jest wolna od nieścisłości lub innych błędów (ocena dobra); C) student doskonale rozumie treść pytania, odpowiada prawidłowo, odpowiadając twórczo wiąże różne kwestie ze sobą, dostrzega komplikację w poruszonym problemie i ją słownie wyodrębnia od reszty materii, wykazuje się znaczną wiedzą w temacie (ocena bardzo dobra) Jeżeli odpowiedź słuchacza odpowiada czemuś pośredniemu między typem A) i B), otrzymuje ocenę dostateczną z plusem. Jeśli odpowiedzi słuchacza odpowiadają czemuś pośredniemu między typem B) i C), otrzymuje ocenę dobrą z plusem.
----------------	--

	Jeżeli student wykazuje się poważną niewiedzą w obu zagadnieniach poruszanych na egzaminie, kończy kurs z oceną niedostateczną. Jeżeli student wykazuje się poważną niewiedzą w tylko jednym obszarze poruszanych na egzaminie, najwyższa ocena, którą może otrzymać za odpowiedzi to ocena dobra.
--	--

studia niestacjonarne

Kryteria oceny	Jak dla studentów stacjonarnych za wyjątkiem jednego: Dopuszczalna jest 1 nieobecność na studiach zaocznych.
----------------	---

Uwagi	Przepisanie oceny z kursu tylko pod warunkiem spójności z zakresem programowym oraz ekwiwalentnej liczby godzin i punktów ECTS.
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów):

Wykłady i ćwiczenia (podkreśleniem zaznaczono tematy omawiane na studiach zaocznych):

1. Bioetyka – jej przedmiot, specyfika, metody, kontekst historyczny
2. Zagadnienia metaetyczne. Koncepcje bioetyki. Rola społeczna bioetyki i wyzwania bioetyki
3. Etyka zwierząt, etyka środowiskowa a zakres zbioru podmiotów moralnych
4. Ulepszanie człowieka
5. Transhumanizm
6. Klonowanie
7. Śmierć mózgu

Wykaz literatury podstawowej:

- T. Ślipko, *Bioetyka. Najważniejsze problemy*, Kraków 2009, s. 11-21.
- J. Hospers, *Główne teorie metaetyczne*, przeł. E. Klimowicz [w:] I. Lazari-Pawłowska, *Metaetyka*, s. 34-79.
- Z. Piątek, *Czy włączenie zwierząt do uniwersum moralnego stanowi przełom w rozwoju etyki?* „Edukacja Etyczna” nr 15/2018, s. 36-52.
- J. Harris, *Poprawianie ewolucji. Argumenty etyczne za tworzeniem lepszych ludzi*, przeł. T. Sieczkowski, Łódź 2021, r. 1 i 2.
- M. Leźnicki, *Bioetyka wobec klonowania reprodukcyjnego człowieka*, Toruń 2017, s. 200-260.
- J. Kopania, *Ideologiczne oblicze transhumanizmu* [w:] P. Duchliński, G. Hołub (red.), *Transhumanizm. Wieloaspektowość zagadnienia*, Kraków 2022, s. 125-168.

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. T. Ślipko, *Bioetyka. Najważniejsze problemy*, Kraków 2009.
1. J. Savulescu, J. Cameron, D. Wilkinson, *Equality or utility? Ethics and law of rationing ventilators*, „British Journal of Anaesthesia” 2020, t. 125, nr 1, s. 10-15.
2. M. A. Warren, *Status moralny*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019.
3. G. Hołub, *Stać się więcej niż człowiekiem. Studia krytyczne na temat transhumanizmu*, Warszawa 2024
4. G. Hołub, *Problem osoby we współczesnych debatach bioetycznych*, Kraków 2010
5. D. Probuca (red.), *Etyka wobec sytuacji granicznych*, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta - studia **stacjonarne**):

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	17
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	11
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	15
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta - studia **niestacjonarne**):

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	8
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3